

Учітесь, гитайте, і гуржоту наурайтеся, і свого не цурайтесь. / Т. Шевченко!

ДНІПРО

№ 7-8 (831-832)

Лютий
2017 року

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

Видається
з грудня
1993 року

Привітання з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав

Шановні земляки!

15 лютого – День ушанування воїнів-інтернаціоналістів, які служили в «гарячих точках» світу.

Ризикуючи своїм життям, ви чесно й мужньо виконували свій військовий обов'язок, забезпечували спокій у різних країнах. Вшануємо героїзм тих, хто пройшов крізь вогонь Афганістану, Іраку, колишньої Югославії.

Схиляємо голови перед тими, хто віддав своє життя заради миру. Пам'ятаймо всіх, хто не повернувся.

Сьогодні доля вкотре перевіряє українців на міцність. І ви, воїни-інтернаціоналісти, на Сході країни знову виявляєте мужність та героїзм. Цінуємо вашу самовідданість. Разом ми подолаємо виклики, що постали перед Україною.

Бажаю вам та вашим родинам міцного здоров'я, щастя, добробуту та мирного неба!

Валентин РЕЗНІЧЕНКО,
голова Дніпропетровської обласної
державної адміністрації

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ВОЇНІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ

15 лютого, в день 28 річниці виведення радянських військ з Афганістану, на Січеславській набережній Дніпра зібралися мешканці міста й області, щоб вшанувати воїнів-інтернаціоналістів.

Квіти шани до монументу «Вибух пам'яті» поклали керівники області та міста, народні депутати, побратими, рідні та близькі загиблих. Під час хвилини мовчання, слухаючи удари метронома, подумки пригадали події тієї неоголошеної війни. 10 залпів салюту пролунали на честь polegлих. Парадним строем пройшли військові, відаючи честь тим, хто гідно виконав свій військовий обов'язок.

В нашій області мешкають тисячі учасників Афганської війни 1979-1989 рр. Майже триста військових так і не повернулися на рідну землю. Вічна їм пам'ять.

Звернення з нагоди Дня Героїв Небесної Сотні

Шановні земляки!

20 лютого ми вшануємо подвиг Героїв Небесної Сотні, які віддали своє життя за демократію і свободу. Завдяки їм історія нашої держави змінила свій хід. Їхній подвиг назавжди закарбується в українській історії.

Ці люди – символ самовідданості, відваги та сили духу українського народу.

Дякую кожному, хто нині продовжує справу героїв-патріотів і творить нову Україну.

Ми маємо пам'ятати, за що загинула Небесна Сотня. Вічна пам'ять Героям! Будьмо гідними їхнього подвигу. Бережімо Україну! Любові та миру всім нам.

Валентин РЕЗНІЧЕНКО,
голова Дніпропетровської обласної
державної адміністрації

ПЕТРО ПОРОШЕНКО ВІДВІДАВ ДНІПРО

Президент України Петро Порошенко під час робочої поїздки 27 лютого до Дніпра взяв участь у церемонії відкриття після реконструкції будівлі діагностичної поліклініки і відділення анестезіології та інтенсивної терапії для новонароджених Дніпропетровської обласної дитячої клінічної лікарні та оглянув нове приміщення неонатального блоку.

Виступаючи на урочистостях, Президент подякував дніпрянам і жителям області за внесок у захист України та її суверенітету, територіальної цілісності та незалежності:

«Саме тут, в Дніпрі, хвилі так званої «Русской весни» розбилися о тверді та міцні дніпровські пороги українського патріотизму. Саме ваша рішуча позиція не залишила ворогу жодного шансу на реалізацію так званого проекту «Новоросія».

Саме тут, у Дніпрі, він був похований нашими об'єднаними зусиллями. І зараз уже ніхто про нього навіть не згадує.

Саме в навколишніх козацьких степах розвіялися плани Путіна із розчленування нашої держави. Саме в цих краях,

завдяки вам, Україна виграла генеральну битву за свої цілісність та соборність. Сьогодні ваш прифронтовий край є справжнім і непохитним форпостом в захисті України від російської агресії, яка все ще триває».

Президент зустрівся з колективом Дніпровської обласної клінічної лікарні ім. І.І. Мечникова та вручив нагороди лікарям і військовим медикам, які надають допомогу пораненим українським бійцям.

«Ваша героїчна цілодобова праця з порятунку життів воїнів відома всій Україні. Я особисто чув на фронті слова подяки лікарям. Такої атмосфери турботи та відповідальності, яку створюєте ви, щоб врятувати українських героїв, я ніде не бачив», – подякував лікарям Петро Порошенко.

Президент зустрівся з бійцями Збройних Сил України, які лікуються після отриманих поранень, зокрема поспілкувався з військо-

вими, які брали участь у бойових діях в районі Авдіївки під час загострення ситуації в січні-лютому. Глава держави вручив державні нагороди та цінні подарунки пораненим військовим.

Петро Порошенко відвідав волонтерський штаб допомоги пораненим. Штаб був створений у травні 2014 року та одним із перших почав приймати поранених бійців із зони АТО. Допомогу тут отримали 14 тисяч бійців, які мали поранення різного характеру та ступеня. 99,4% бійців, яким була надана допомога у волонтерському штабі, врятовано. За цей час налагоджено ефективну евакуацію поранених бійців з усіх секторів проведення АТО.

Петро Порошенко відвідав Дніпровський військовий шпиталь.

Він зазначив, що спільними зусиллями волонтерів, громади та влади у Дніпрі створено потужну госпітальну базу, що об'єднала Дніпровську обласну клінічну лікарню ім. І.І. Мечникова, Дніпровський військовий госпіталь, міські лікарні. Все це дало змогу створити належні умови для лікування поранених воїнів і роботи медиків.

Президент відвідав будівельний майданчик Дніпровського метрополітену. «Будівництво метрополітену у Дніпрі – символ нашої співпраці з ЄС», – підкреслив він і нагадав, що з Європейським банком реконструкції та розвитку та Європейським інвестиційним банком укладено кредитні угоди на загальну суму понад 300 млн євро на будівництво Дніпровського метрополітену. Президент додав, що контроль з боку двох європейських банків сприятиме ефективному використанню цих коштів.

Також під час візиту до Дніпра Президент України Петро Порошенко та Міністр оборони Степан Полторак відвідали піцерію VeteranoPizzaDnipro, яку започаткували ветерани АТО.

Про це на своїй сторінці у Facebook написав власник закладу Леонід Остальцев.

За матеріалами сайту
www.president.gov.ua

НОВИНИ РЕГІОНУ

Лютий

1-3 – обласні змагання з автомобільного спорту (кордові моделі).

2 – зустріч з Тарасом Березовцем, українським політтехнологом, журналістом, директором компанії персонального та стратегічного консалтингу «Berta Communications», членом «UK-Ukraine Partnership Network» і Незалежної медіа-профспілки України та презентація його книги «Анексія. Острів Крим. Хроніки гібридної війни».

31 січня – 3 лютого – участь КПНЗ «Дніпропетровський обласний центр науково-технічної творчості та інформаційних технологій учнівської молоді» у Всеукраїнському конкурсі «Intel Eko-Україна 2017».

3-26 – II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України у 2016-2017 н. р.

7-9 – участь КЗО «ОбЛЕНЦ дітей та учнівської молоді» у Всеукраїнських конкурсах винахідницьких і раціоналізаторських проєктів еколого-натуралістичного напрямку та зоологів і тваринників.

13-14 – комплексне вивчення стану управлінської діяльності відділу освіти Синельниківської міської ради та підпорядкованих йому закладів освіти.

14-17 – атестація загальноосвітньої підготовки у Дніпропетровському коледжі ракетно-космічного машинобудування ДНУ ім. О. Гончара.

15 – робоча нарада з IT-Community Dnipro щодо співпраці в галузі вищої освіти; – студенти вищих навчальних закладів відвідали театралізований концерт АТО «Ангели Тебе Оберігають».

16-19 – обласні змагання з автомобільного спорту (трасові моделі).

3 січня – 18 лютого – III (обласний) етап Всеукраїнських учнівських олімпіад з української мови та літератури, англійської, іспанської, французької, німецької мов, мови іврит, польської мови та літератури, російської мови та літератури, історії, правознавства, математики, економіки, фізики, біології, географії, астрономії, хімії, екології, інформатики, інформаційних технологій, трудового навчання.

20-24 – атестація загальноосвітньої підготовки у Дніпропетровському політехнічному коледжі.

23-28 – обласні змагання з початкового технічного моделювання за територіями.

24 – обласний конкурс «Мирний космос»; – Всеукраїнський науково-практичний семінар «Рівний доступ до якісної освіти: проблеми впровадження дистанційного навчання школярів».

25 січня – 28 лютого – обласний заочний конкурс комп'ютерного макетування та верстання.

26 січня – 28 лютого – обласна інтернет-олімпіада з офісного програмування.

28 – робоча нарада щодо профілактики правопорушень та запобігання суїцидам серед студентської молоді ВНЗ за участю представників Національної поліції Дніпропетровської області, заступників директорів з навчально-виховної роботи, практичних психологів та соціальних педагогів вищих навчальних закладів І-ІІ р. а.

Протягом лютого

Відбувся обласний конкурс на кращу методичну розробку з науково-технічної творчості (КПНЗ «ДОЦНТТ та ІТУМ»).

У січні – червні школи Кривого Рогу, Марганця, Верхньодніпровського та Покровського районів, Солонянської селищної територіальної громади, які подолали конкурсний відбір, беруть участь у впровадженні Всеукраїнської програми освіти для демократичного громадянства «Демократична школа».

Тривають:

– обласний конкурс учнівських медіапроєктів «Школа майбутнього» (січень – березень); – обласні етапи Всеукраїнської природоохоронної акції «Годівничка» та Всеукраїнської акції «День зустрічі птахів».

Олексій ПОЛТОРАЦЬКИЙ,
директор департаменту освіти і науки
облдержадміністрації

ПЕРШИЙ КРОК ДО ПРОФІЛЬНОЇ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Проєкт типового навчального плану для 10-11-х класів, який запропоновано на громадське обговорення, має набути чинності у 2018-2019 навчальному році – це перший крок до змін в межах масштабнішої реформи «Нова українська школа». Фундаментальні зміни в старшій школі почнуть діяти лише з 2027 року.

Січень 2017 року – громадське обговорення типового навчального плану 10-11-х класів; лютий-квітень 2017 року – написання навчальних програм для 10-11-х класів; 2018 рік – друк підручників для 10-х класів; 2019 рік – друк підручників для 11-х класів.

На сьогодні в чинних типових навчальних планах в інваріантній частині – 22 і більше предметів. Гранічне навантаження на учня в школі – 33 години на тиждень. У середньому на вивчення одного предмета виділено 1,5 години.

«Грунтовно вивчити предмет, маючи менше одного уроку на тиждень, неможливо. Діти, які приходять у старшу школу, вже мають визначитися зі своїми подальшими пріоритетами, почати підготовку до вступу до вищого навчального закладу. Відповідно, учні мають отримати змогу глибше вивчати ті предмети, які їм знадобляться для подальшого навчання. Вивчення всіх предметів на однаково неглибокому рівні у старших класах є нерациональним», – наголошує заступник Міністра освіти і науки України **Павло Хобзей**.

Така система змушує батьків шукати репетиторів у позанавчальний час, що стає додатковим навантаженням на дітей.

Проєкт типового навчального плану для учнів 10-11-х класів – крок до вирішення цих проблем.

Новація № 1 – скорочення кількості обов'язкових предметів (інваріантної складової) – з 22 до 9. Це дає школі змогу визначити свій профіль і поглибити викладати обрані предмети.

Новація № 2 – старша школа має стати профільною. Пропонується позбутися такого явища як «універсальний профіль».

Школи матимуть більше свободи у формуванні своїх робочих планів, самостійно обиратимуть профіль. Якщо є декілька паралелей, школа зможе мати класи з різними профілями викладання, а діти – обирати необхідний їм профіль навчання.

Передбачається, що школа обов'язково обирає 2-3 предмети з циклу «профільних», а також доповнює їх дисциплінами з циклу «вибірково-обов'язкових» предметів (не менше 2-х).

Новація № 3 – можливість для шкіл створювати власні «спекурси» для поглиблення профільного навчання. Вони мають доповнювати, поглиблювати зміст окремих розділів профільних (а за потреби – і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, але орієнтовані на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю.

Тематику і зміст спеціальних курсів розробляють учителі із наступним погодженням у визначеному порядку. Навчальний заклад може також обирати відповідний

спекурс із розроблених і рекомендованих МОН України.

Новація № 4 – з'являються інтегровані предмети «Література», «Історія», «Людина і суспільство», «Математика».

У старшій школі дитина має обов'язково отримати цілісну картину світу. Саме тому, навіть якщо школа обирає для поглибленого вивчення гуманітарні предмети, загальні знання з предметів «Біологія», «Географія», «Астрономія», «Екологія», «Фізика» та «Хімія» вона отримує в рамках інтегрованого предмета «Людина і природа», який в такій школі викладатиметься 3 години на тиждень. Інтегровані знання з «Правознавства», «Економіки», предмета «Людина і світ» школярі старших класів отримуватимуть у рамках предмета «Людина і суспільство».

Навіщо потрібна інтеграція «профільних предметів»?

Є чимало нарікань щодо дублювання змісту предметів, особливо у старшій школі, де кожна хвилина навчального часу має використовуватися корисно та продуктивно. Інтеграція предметів має вирішити цю проблему.

Наприклад, у старшій школі вивчення зарубіжної та української літератури – це, насамперед, не вивчення текстів (хоча воно є дуже важливим) – це отримання знань про різні стилі творів, віршовані розміри тощо. Нині віршовані розміри вчать двічі – на уроках української літератури та зарубіжної, тобто витрачають вдвічі більше часу, ніж

реально на це потрібно. Поєднання предметів допоможе створити навчальну програму, що усуне цю проблему.

Такий підхід дає змогу сформувати цілісну картину світу. Наприклад, українська література та її розвиток у рамках чинної системи сприймаються відірвано від розвитку світової літератури. Діти не розуміють головного – завдяки яким передумовам і яким чином розвивалася література, як взаємовпливали літератури різних країн.

Що далі?

Після затвердження оновленого типового навчального плану для 10-11-х класів, головний виклик – написання нових навчальних програм та підготовка підручників.

«До створення нових навчальних програм потрібно поставитися особливо відповідально. Наскільки це можливо в межах чинного Держстандарту, ми маємо закласти в них компетентнісний підхід. Програми мають бути правильно та структуровано написані, необхідно прибрати дублювання, максимально врахувати потреби учнів старшої школи. Оскільки більшість інтегрованих предметів – це новинка для нас, потрібно докласти максимум зусиль, щоб ці дисципліни стали цікавими та корисними для наших дітей», – вважає Павло Хобзей.

Завантажити проєкт оновленого типового навчального плану для 10-11-х класів можна за посиланням: [mon.gov.ua/.../12/23/tipovij-plan-10-11-klasi-ostatochnij-\(3\).docx](http://mon.gov.ua/.../12/23/tipovij-plan-10-11-klasi-ostatochnij-(3).docx)

Кожен може долучитися до змін: на платформі EdEra стартувало обговорення програм базової школи (5-9-і класи)

13 лютого стартувало онлайн-обговорення навчальних програм базової школи (5-9-і класи). Кожен охочий може взяти участь в оновленні програм та запропонувати потрібні новій українській школі зміни на платформі EdEra за посиланням: info@ed-era.com.

«Ми оновлюємо навчальні програми, робимо це максимально відкрито як для професійних спільнот, так і для кожного зацікавленого громадянина України. Зараз ми розпочали підготовку до реформи «Нова українська школа», у перший клас якої діти підуть 2018 року. Однак школярі не можуть чекати, тому перші зміни ми маємо забезпечити вже нині», – зазначила Міністр освіти і науки України **Лілія Гриневич**.

Одне з головних завдань оновлення програм базової школи, – поглянути на чинні програми для 5-9-х класів з погляду компетентнісного підходу, а також їх відповідності віковим особливостям учнів. Програми мають бути сформовані таким чином, щоб основні компетенції пронизували увесь зміст освіти і робили його прикладним до життя.

Формування компетентностей має забезпечити основна новація цього року – оновлення програм – упровадження наскрізних тем, що проходять через основні предмети.

Визначати такі теми будуть робочі групи, до яких залучено вчителів-практиків, науковців і представників МОН України. Натомість, на онлайн-платформі учасники працюватимуть з чинними програмами, виявляючи головні недоліки та пропонуючи структурні зміни.

«Наприклад, наскрізною темою може бути «Підприємливість і фінансова грамотність». Тоді, під час вивчення матеріалу, наприклад з математики зміст завдань буде прив'язаний до наскрізної теми: пропонуватиметься сформувати родинний бюджет із використанням математичних знань, що вивчаються, запланувати фінансові витрати на проїзд тощо. Відповідні матеріали, орієнтовані на формування компетентностей, у нас є. Протягом років міжнародні донори вклали у нашу країну чимало коштів, започаткувалися проєкти, в рамках яких було створено якісні освітні матеріали. Як будуть сформульовані наскрізні теми – залежить від робочих груп, перш за все, зважатимуть на наявні матеріали», – роз'яснила Міністр.

На обговорення запропоновано 23 навчальні програми для 5-9-х класів. Серед них: українська мова, українська література, математика, інформатика, фізична культура, фізика, трудове навчання, мистецтво, осно-

ви здоров'я, історія, зарубіжна література, географія, хімія, біологія, природознавство, англійська, німецька, французька, іспанська мови (окремо програми для загальноосвітніх шкіл і для спеціалізованих шкіл).

«Єдина умова для внесення пропозицій та участі в обговореннях – дотримуватися дуже простих правил, суть яких можна сформулювати п'ятьма словами: «Пропозиції – по суті, обговорення – ввічливе», – пояснює координатор проєкту з оновлення програм базової школи **Сергій Горбачов**.

На сторінці кожного предмета є свій модератор, який організовує обговорення і вносить пропозиції до зведених таблиць. Після кожного етапу внесення змін до програм, вони оприлюднюватимуться з роз'ясненнями: які пропозиції були враховані, а які – ні, і чому. З графіком оновлення програм можна ознайомитися за наданим вище посиланням.

«На нашу думку, реформа освіти має стати пріоритетом та надбанням усього українського суспільства. Саме тому ми робимо це обговорення максимально відкритим та запрошуємо усіх долучитися до нього», – наголосила Лілія Гриневич.

Інформація із сайту МОН України

Загальний алгоритм оновлення програм 5-9-х класів

До 7 лютого – сформовано групу модераторів для онлайн-обговорень програм на платформі EdEra та робочі групи з оновлення програм за предметами.

9 лютого – нарада за участю Міністра освіти і науки України для модераторів та керівників робочих груп.

13 лютого – чинні навчальні програми розміщуються на платформі EdEra для загального

обговорення, де всі охочі, після авторизації, зможуть висловити свої пропозиції щодо модернізації програм.

13-24 лютого – перша сесія онлайн-обговорення.

28 лютого – 7 березня – робота над програмами у робочих групах за участю модераторів.

15-22 березня – друга сесія онлайн-обговорення оновлених програм.

30 березня – 8 квітня – робочі групи спільно з модераторами допрацьовуватимуть програми.

8-25 квітня – експертне обговорення оновлених програм.

На початку травня допрацьовані програми представлять на засіданні Колегії МОН України.

Кафедра освітнього менеджменту КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» звертається до

всіх, кому небайдужий процес трансформаційних змін у загальній середній освіті, керівників та педагогів загальноосвітніх навчальних закладів – ознайомитися із проєктами програм та надати свої зауваження та пропозиції до робочої групи на вищезазначену платформу. Дякуємо за конкретні пропозиції.

Іван БЕЗЕНА,
старший викладач кафедри
освітнього менеджменту ДОІППО

XVII Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика

18 лютого на базі КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» відбувся підсумковий етап Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, що має сприяти утвердженню державного

статусу української мови, виявити мовну грамотність учнів середніх загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних училищ, студентів вищих навчальних закладів, їхні творчі здібності, а також формувати національний громадянський світогляд.

У минулі роки у підсумкових етапах Конкурсу серед кращих знавців української мови області були учні та студенти Дніпра, Кам'янського, Кривого Рогу, Новомосковська, Павлограда та Васильківського, Нікопольського, Новомосковського, Покровського, Петриківського, Царичанського районів.

Ми любимо свій Конкурс. На його відкриттях завжди цікаві зустрічі, виступи художніх колективів і учасників змагань.

Цьогоріч конкурсантів вітали члени Національної спілки письменників України Еліна Заржицька, Семен Заславський, керівник вірменської діаспори у Дніпропетровській області Анаїда Арзумяно-

ва. Учень 4 класу СЗШ № 67 м. Дніпро Владислав Агаменко привітав учасників і гостей заходу грою на скрипці.

Кожен конкурсант підсумкового етапу отримав диплом Ліги українських меценатів і подарунки – книжки.

Результати виконання завдань будуть відомі у травні.

Лідія ПІСКОРСЬКА,
методист української мови і літератури НМЛ гуманітарних дисциплін ДОІППО

III, обласний етап Всеукраїнської олімпіади юних астрономів відбувся 3 лютого на базі ДОІППО. У змаганнях, що передбачали тестові завдання, задачі, практичний тур та псевдоспостереження, взяли участь 40 учнів старшої групи та 24 учні молодшої групи.

Традиційно потужною командою виступили представники Криворізького Жовтневого ліцею – вони посіли перше місце у молодшій групі та всі три перших місця у старшій.

Переможці олімпіади

Молодша група

I місце: Олексій Глубенко, Жовтневий ліцей, м. Кривий Ріг (67 балів). (Олексій – переможець минулорічної олімпіади).

АСТРОНОМІЯ

II місце (3): Ярослава Кузнецова, Жовтневий ліцей, м. Кривий Ріг (56,5 балів); Володимир Петрина, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей № 129 (54 бали); Данііл Забора, Технічний ліцей, м. Кам'янське (50,5 балів).

Старша група

I місце (3): Маргарита Перегінєць (60 балів); Вікторія Лізейкіна (59 балів); Карина Мазур (58 балів) – всі із Жовтневого ліцею, м. Кривий Ріг.

II місце (7): Нікіта Кисельов, Гуманітарно-технічний ліцей № 129, м. Кривий Ріг (54 бали);

Олександр Миргородський, Жовтневий ліцей, м. Кривий Ріг (53,5 балів); Сергій Коваль, гімназія № 15, м. Нікополь (42,5 балів); Юлія Євсюкова, НВК № 2, м. Покров (40 балів); Максим Скрипник, Центральні-Міський ліцей, м. Кривий Ріг (39,5 балів); Микита Шишкін, ДОЛФМП, м. Дніпро (38,5 балів); Дмитро Гаркавенко, ФЕЛ, м. Дніпро (36 балів).

III, обласний етап Всеукраїнської олімпіади з фізики відбувся 18 лютого на базі ДОІППО. У змаганнях, що передбачали теоретичні завдання та експериментальний тур, взяли участь 176 учнів: 8 клас – 41 учень, 9 клас – 41 учень, 10 клас – 52 учні, 11 клас – 42 учні.

Журі олімпіади очолив Олег Юрійович Орлянский, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри теоретичної фізики факультету фізики, електроніки і комп'ютерних систем Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Переможці олімпіади

8 клас

I місце (4): Ірина Величко, Дніпропетровський ліцей інформаційних технологій при Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара (ЛІТ), м. Дніпро (28,5 балів); Віктор Уланов, Мала академія наук, м. Дніпро (27 балів); Микита Швець, ЛІТ, м. Дніпро (26,5 балів); Валерія Редькіна, Нікопольська спеціалізована природничо-математична школа при ДНУ ім. О. Гончара (24,5 балів).

II місце (6): Андрій Волков, МАН, м. Дніпро (21,5 балів); Анна Генна, ЛІТ, м. Дніпро (20,5 балів); Єлизавета Чорноморець, Технічний ліцей, м. Кам'янське (20,5 балів); Михайло Мигаль, Технічний ліцей, м. Кам'янське (18,5 балів); Роман Проценко, Кам'янська СЗШ, Софіївський район (16,5 балів); Руслан Бойко, Дніпропетровський обласний ліцей-інтернат

ФІЗИКА

фізико-математичного профілю (ДОЛФМП) (16 балів).

9 клас

I місце (5): Роберт Широан, ЛІТ, м. Дніпро (30,5 балів) (Роберт також став одним із переможців олімпіади з математики і представлятиме нашу область на IV етапі!); Іван Кравчук, СЗШ № 9, м. Марганець (24,5 балів); Михайло Плєскач, гімназія № 49, м. Кривий Ріг (20,5 балів); Дмитро Пробачай, НВК № 111, м. Дніпро (20,5 балів); Єлизавета Дубогриз, ЛІТ, м. Дніпро (20 балів). Після апеляції – 21,5 балів).

II місце (5): Денис Ананьїн, СЗШ № 1, м. Синельникове (19,5 балів); Ілля Панін, СПМШ при ДНУ ім. О. Гончара, м. Нікополь (19 балів); Марія Воротинцева, ДОЛФМП (18,5 балів) (також одна з переможців олімпіади з математики); Данііл Бондаренко, Криворізький природничо-науковий ліцей (18 балів); Ілля Аберніхін, Технічний ліцей, м. Кам'янське (18 балів).

10 клас

I місце (5): Володимир Петрина, Гуманітарно-технічний ліцей № 129, м. Кривий Ріг (25 балів); Роман Проволоцький, Гуманітарно-технічний ліцей № 129, м. Кривий Ріг (23 бали); Ігнатій Шаталович, МАН, м. Дніпро (21,5 балів); Ганна Дерещ, Технічний ліцей, м. Кам'янське (20 балів); Єлизавета Шитікова, НВК № 61, м. Дніпро (20 балів).

II місце (9): Владислав Савельєв, МАН, м. Дніпро (19,5 балів); Ігор Єгоров, ДОЛФМП (19,5 балів); Поліна Василькович, ЛІТ, м. Дніпро (18 балів); Дмитро Шишов, Гімназія № 95, м. Кривий Ріг (18 балів) (також один із переможців олімпіади з математики); Євген Дирда, СПМШ при ДНУ ім. О. Гончара, м. Нікополь (18 балів); Олександра Змієвська, МАН, м. Дніпро (17 балів); Олексій Глубенко, Жовтневий ліцей, м. Кривий Ріг (16,5 балів); В'ячеслав Постовой, ДОМЛІ «Дніпро» (16,5 балів); Іван Лучкін, Міський ліцей, м. Павлоград (16,5 балів).

11 клас

I місце (4): Володимир Бойко, ЛІТ, м. Дніпро (26,5 балів) (Володимир також переміг на олімпіаді з математики і представлятиме нашу область на IV етапі!); Дмитро Байнак, ЛІТ, м. Дніпро (26,5 балів); Нікіта Кисельов, Гуманітарно-технічний ліцей № 129, м. Кривий Ріг (26 балів); Ілля Долматов, ЛІТ, м. Дніпро (25,5 балів).

II місце (8): Сергій Коваль, гімназія № 15, м. Нікополь (22,5 балів); Єгор Загній, ЛІТ, м. Дніпро (21,5 балів); Михайло Столяр, Технічний ліцей, м. Кам'янське (21,5 балів); Нікіта Жакулін, ЛІТ, м. Дніпро (21 балів); Ілля Осінній, ЛІТ, м. Дніпро (20 балів); Сергій Чоловський, ДОЛФМП (19 балів); Олександр Миргородський, Гуманітарно-технічний ліцей № 129, м. Кривий Ріг (18,5 балів); Вікторія Лізейкіна, Жовтневий ліцей, м. Кривий Ріг (18 балів).

ЛЮТИЙ

На базі ДОІППО розпочинається очний етап курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗНЗ за програмою «Методика викладання курсів медіаосвітнього спрямування». Зміст навчання орієнтований на викладання в початковій школі.

2 – обласний науково-практичний семінар для координаторів експериментально-дослідної роботи, які працюють за темою «Створення системи розвитку аксіосфери особистості на засадах традиційних духовних цінностей», на базі СЗШ № 38, м. Кам'янське.

Розпочинається тренінг-семінар «Психологічні аспекти соціалізації особистості» для директорів ЗНЗ, їхніх заступників та методистів управління і відділів освіти; для практичних психологів ЗНЗ, педагогів-організаторів, соціальних педагогів, класних керівників та вчителів:

8 – I етап – «Поняття соціалізації та критерії визначення рівня соціалізованості»; 28 – II етап – «Вікові особливості становлення особистості та процес соціалізації: дошкільний вік, початок школи».

21 – обласний семінар «Інноваційні підходи до викладання технологічної освіти учнів» на базі спеціалізованої школи № 129 фізико-математичного профілю, м. Дніпро;

– обласний навчальний тренінг для заступників директорів з виховної роботи ЗНЗ та ПНЗ: «Використання інноваційних технологій у формуванні підприємницької культури на уроках неекономічного профілю» в рамках українсько-польського проекту «Уроки з підприємницьким тлом»;

– семінар-тренінг «Виховання громадянських якостей особистості в умовах громадянської активної школи».

23 – тренінг-семінар «Інтерактивні методи проведення занять із медіаграмотності» для педагогічних працівників експериментальних ЗНЗ, які працюють за проектом: «Створення системи шкільної медіаосвіти на основі принципів наскрізного навчання»;

– одноденні тематичні курси (у форматі тренінг-семінару) «Технології профілактики булінга (насилля) в дитячому середовищі» для класних керівників, соціальних педагогів, практичних психологів, заступників директорів з виховної роботи, педагогів-організаторів;

– майстер-клас Тетяни Іванової «Інтерактивні методи проведення занять із медіаграмотності». Організатори: Академія української преси, Департамент освіти і науки ОДА, КВНЗ «ДОІППО».

24 – Всеукраїнський науково-практичний семінар «Рівний доступ до якісної освіти: проблеми впровадження дистанційного навчання школярів».

27 – почали роботу тематичні курси для практичних психологів загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів «Практична психологія з основами психодіагностики». Формат очно-дистанційний;

– вебінар для учителів російської мови та літератури «Участь у конкурсних заходах як шлях до розвитку мовних та літературних компетенцій учнів».

Григорій ДРАГУНОВ,
методист НМВ організації неперервного навчання керівних кадрів

Хроніка заходів і подій

Професійно-технічна освіта

Лютий

1 – семінар-практикум для педагогів та керівних посадовців ПТНЗ «Компетентнісно орієнтований підхід до навчання як чинник модернізації змісту освіти».

3 – семінар для членів робочих груп з розробки державних стандартів ПТО у 2017 році.

7 – семінар-практикум для новопризначених заступників директорів ПТНЗ.

8 – віртуальна естафета практичних психологів та соціальних педагогів ПТНЗ;

– віртуальна естафета педагогічних ідей і технологій при викладанні математики.

9 – семінар для керівників ПТНЗ І рівня атестації (закладів загальної середньої освіти);

– семінар для заступників директорів з НВР «Виховна система ПТНЗ – умова творчого розвитку особистості».

14 – консультування керівників ПТНЗ області за участі представників ради директорів ПТНЗ з актуальних проблем та завдань, нових законодавчих і нормативних документів;

– участь учнів ПТНЗ у III етапі Всеукраїнської олімпіади з правознавства.

15 – педагогічна студія «Інноваційні технології – потреба часу» та консультування «Методичні рекомендації щодо організації та проведення Шевченківського тижня»;

– участь учнів ПТНЗ в олімпіаді зі спеціальності виготовлення одягу та в обласному конкурсі серед учнівської молоді ЗНЗ з макетування та верстки.

16 – «Круглий стіл» «Молодь Кривбасу в пошуках ефективних відповідей сучасним викликам у контексті освітніх реформ»;

– семінар-практикум для педагогів, які включені до резерву керівних посад;

– відеосемінар «Формування медіаграмотності як важливої компетенції викладачів суспільних дисциплін»;

– презентація проекту «Дніпропетровщина кулінарна: історична та сучасна».

17 – семінари: «Настанови майстра виробничого навчання в ПТНЗ будівельної галузі» та «Навчасно професії – готуємо кваліфікованого робітника гірничого профілю».

20-28 – Декада робітничих професій металургійної та гірничодобувної галузей.

21 – семінар-практикум для новопризначених заступників директорів ПТНЗ;

– майстер-клас з профорієнтації для підпрацівників ПТНЗ;

– майстер-клас монтажників санітарно-технічних систем і устаткування;

– відеоконсультування з питань упровадження ДСПТО 2016 року з конкретних професій та за модульно-компетентнісним підходом.

23 – Школа практичного психолога та соціального педагога ПТНЗ;

– семінар викладачів української мови та літератури «Традиційні та інноваційні підходи до формування креативної інтелектуальної особистості на уроках словесності»;

– дистанційне заняття Лабораторії класного керівника.

24 – дистанційне заняття Педагогічної майстерні вихователя гуртожитку;

– засідання навчально-методичної ради НМЦ ПТО.

27 – відеоконсультування «Методичний супровід практичних психологів та соціальних педагогів ПТНЗ».

28 – віртуальна естафета педагогічних ідей і технологій при викладанні хімії та біології (у режимі відеозв'язку).

Віктор ВАСИЛИНЕНКО, директор Навчально-методичного центру ПТО у Дніпропетровській області

Впровадження Національної рамки кваліфікації

2 лютого у Київському національному університеті ім. Т. Шевченка за підтримки Представництва ЄС в Україні, Ради Європи, Європейського фонду освіти, Міністерства освіти і науки України, відбулася конференція «Узгодження освітніх стандартів та програм України з Національною рамкою кваліфікації».

Майже 100 представників загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти дійшли однозначного висновку щодо необхідності розробити нові кваліфікації, що базуються на результатах навчання, є складовою єдиної рамки та занесені до національного реєстру кваліфікацій. Також є необхідність чітко роз'яснити поняття кваліфікацій, освітніх стандартів і програм, освіти, що базується на компетентнісному підході, та результатів навчання, ознайомитися з визначеннями відповідних кваліфікацій і освітніх програм, обмінятися досвідом та узгодити подальші кроки.

Група представників професійно-технічної освіти визначила перелік викликів та план дій щодо виконання плану заходів.

Виклики: Недосконала методологія визначення потреб ринку праці у професійних кваліфікаціях. Брак методики створення ДСПТО на компетентнісній основі та створення, затвердження і впровадження професійних стандартів. Брак наскрізних компетентностей для ЗСО, ПТО, ВО. Не визначені інституції, що займаються розробкою та затвердженням професійних стандартів. Недостатній рівень забезпечення прозорості та об'єктивності у процедурі оцінювання професійних кваліфікацій. Проблема

забезпечення відповідності результатів навчання дескрипторам рівнів НРК. Недостатні можливості для змінювання траєкторії навчання та кар'єрного розвитку.

План дій: Розробка (модернізація) методології визначення потреб праці. Розробка методичних рекомендацій для створення професійних та освітніх стандартів. Розширення переліку наскрізних компетенцій у стандартах освіти. Підготовка нормативно-правових актів, використання зарубіжного досвіду. Приведення системи забезпечення якості професійної освіти у відповідність з європейськими рекомендаціями. Створення механізму періодичного перегляду НРК, оновлення її дескрипторів та структури (на перехідний період). Розробка стандартів професійної освіти на кредитно-модульно-компетентнісній основі.

Національна рамка кваліфікації – це інструмент, завдяки якому відбувається прив'язка системи освіти до ринку праці. Рамка також допомагає зрозуміти, як людина просуватиметься у своєму навчанні протягом життя. НРК є ланцюгом, який об'єднує і середню, і професійно-технічну, і вищу освіту. Тому зміст цієї рамки суттєво впливає на формування стандартів і осучаснення форм, методів всієї освіти.

Віктор ВАСИЛИНЕНКО, директор НМЦ ПТО

Декада робітничих професій металургійної та гірничодобувної галузей

Понад 3 тисячі учнів 8-11-х класів ознайомилися з діяльністю 15 профільних ПТНЗ, які щорічно випускають понад 1200 кваліфікованих робітників за професіями металургійної та гірничодобувної промисловості.

В ПТУ № 2 м. Дніпро 300 школярів із 25 шкіл стали учасниками навчально-виробничого процесу у реальному часі, ознайомилися з творчими дипломними роботами учнів училища «Розмаїття візерунків з металу», взяли участь у майстер-класах з професій, отримали консультації спеціалістів центру зайнятості щодо визначення своїх професійних намірів та вподобань. Перед школярами виступили представники ПАТ «Інтерпайп», ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод», де успішно працюють випускники училища. Наголошувалося на довгостроковій програмі співпраці із ПТУ-2 щодо підготовки робітничих кадрів на перспективу. Гостей ознайомили із сучасними технологіями виробництва, умовами праці, новітнім обладнанням, соціальними гарантіями при роботі та проживанні в гуртожитку. Звернули увагу на соціальну програму з направлення перспективних робітників на навчання до вищих коштом підприємства.

Для школярів Кривого Рогу проведено свято «Наш вибір – робітничі професії». Під час екскурсії до ПТНЗ демонстрували діючі експонати з професій «Машиніст крана металургійного виробництва», «Електрогазозварник»,

«Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Прохідник, машиніст електровоза, електрослюсар черговий та з ремонту устаткування». В аудиторію для гостей провели ерудит-вікторини, майстер-класи та фотовиставку «Моя професія – найкраща». Виступили мобільні профорієнтаційні бригади, до складу яких залучено представників учнівського самоврядування та волонтерських груп.

У школах сіл Криворізького району презентували професії, яскраві події та волонтерську діяльність за допомогою пересувного мультимедійного устаткування з підключенням до Інтернету. В рамках декади відбулися зустрічі з представниками центру зайнятості, органів місцевого самоврядування, підприємств – замовників робітничих кадрів, місцевого комітету профспілок металургів і гірників, роботодавців, батьківського комітету та членів учнівського самоврядування. Обговорювався проект закону «Про професійну освіту» та перспективи співпраці для підтримки профтехосвіти у підготовці кваліфікованих робітників.

У Тернівському професійному гірничому ліцеї декада розпочалася з Державної кваліфікаційної атестації за професією «Електрослюсар підземний. Машиніст підземних установок». Випускники ліцею після переддипломної виробничої практики на підприємстві ДТЕК «Павлоградвугілля» успішно показали свої професійні

знання та витримали іспит на розряд кваліфікованого робітника. Цього року ліцей випустив 74 учні. У роботі атестаційної комісії взяли участь випускники минулих років, які обіймають керівні посади дільниць шахт – відмінники навчання, переможці конкурсів «Кращий за професією»: Г.А. Колесник (випускник 2009 р.); О.М. Зайченко (випускник 2010 р.). Випускників 2017 року нагородили грамотами за активну участь у громадському житті ліцею, високої досягнення в навчанні, професійній майстерності та спорту.

Для учнів Західно-Дніпровського центру професійно-технічної освіти проведено екскурсію до Вільногірського гірничо-металургійного комбінату, одного з найпотужніших підприємств у світі з видобутку і переробки руди, що містить рідкоземельні метали. Учні ознайомилися з роботою машиніста екскаватора та всіма видами робіт видобувного кар'єра. Відвідали музей «Трудової слави» ВДГМК. На відкритому уроці англійської мови професійного спрямування вивчали деталі екскаватора англійською мовою. Своїми враженнями учні поділилися на шпальтах «Вільногірської газети».

На навчання в ПТНЗ металургійного та гірничодобувного напрямку вже подано 12 % заяв від загального замовлення на прийом у 2017 році.

Світлана ГОЛОВЧЕНКО, методист НМЦ ПТО

Нові стандарти санітарно-технічної освіти

На базі навчально-практичного центру «СантехЛюкс» Дніпропетровського вищого професійного училища будівництва в рамках українсько-швейцарського проекту «Державно-приватне партнерство

для поліпшення санітарно-технічної освіти в Україні» (що фінансують Швейцарська конфедерація та Геберіт Інтернешнл СейлзАГ) проводиться майстер-класи з гостродефіцитної професії «Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування».

Надається можливість, використовуючи сучасний інструмент і матеріали, на європейському облад-

нанні самостійно виконати з'єднання поліпропіленових труб впритул ПНД Геберіт, пайку мідних труб, монтаж металевих труб системою МАПРЕС, монтаж металопропіленових труб за допомогою натяжної та прес гільзи, гнуття сталевих труб гідравлічним трубогином і гнуття металопропіленових труб дружиною. Демонструється матеріально-

технічна база навчально-практичних центрів фірми «КНАУФ» і компанії «Хенкель Баутехнік (Україна)».

Центр «СантехЛюкс» сприяє стажуванню робітників підприємств, майстрів виробничого навчання та викладачів ПТНЗ і підвищенню їхньої кваліфікації.

Андрій КРАСИЛЬНИКОВ, методист НМЦ ПТО

Здобутки юних науковців ПТО

Цьогоріч дослідницькою та експериментальною роботою в наукових відділеннях МАН «Екологія та аграрні науки», «Хімія та біологія» займалися учні Криворізького професійного гірничо-технологічного ліцею, Криворізького центру професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного сервісу, ПТУ № 1, Дніпропетровського вищого професійного училища будівництва.

Вони досліджували особливості психологічного здоров'я учнів ДВПУБ, особливості схильності до девіантної поведінки учнів ПТНЗ та учнів СЗШ, проблеми екології та енергозбереження на залізничному транспорті, молекулярну кулінарію як високу технологію на кухні, надали екологічний аналіз засобів побутової хімії.

Учениці ПТУ № 81 Єлизавета Бондаренко посіла III місце на Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідних робіт і протягом восьми місяців отримуватиме стипендію МАН України.

Тамара КУЗЬ, методист НМЦ ПТО

Інтернет-ресурс у профорієнтаційній роботі

21 лютого НМЦ ПТО провів майстер-клас для підпрацівників ПТНЗ області на тему: «Використання Інтернет-ресурсу у профорієнтаційній роботі ПТНЗ з позиціонування робітничих професій».

У заході, що відбувся на базі Дніпропетровського центру професійної освіти, взяли участь представники НМЦ і відділу інформаційно-комунікаційних технологій вищої та професійно-технічної освіти управління освіти департаменту гуманітарної політики Дніпровської міської ради, лабораторії трудового виховання Інституту проблем виховання НАПН України,

обласного центру зайнятості, обласної педагогічної газети «Джерело».

У рамках заходу відбувся майстер-клас Skype-зустрічей для школярів 10 шкіл міст Марганець, Покров, Верхівцеве та Солонянського району у реальному часі. Учні ДЦПО презентували професії кухар, офіціант, бармен, перукар, кравець, закрійник. Зустріч відбулась у форматі «Жива бібліотека».

Учасники майстер-класу отримали методичні рекомендації щодо використання Інтернет-ресурсу в організації профорієнтації, проведення обласного віртуального конкурсу

«Профорієнтаційний вектор», участі в обласному профорієнтаційному квесті «Я-PROFI» та консультацію науковців щодо використання науково-публіцистичних матеріалів з питань профорієнтаційної роботи.

Відбулося нагородження підпрацівників ПТНЗ – переможців конкурсу «Мій учень», що проводила газета «Джерело».

Цього дня понад 800 школярів віртуально і очно ознайомилися зі світом професій легкої промисловості, харчування, торгівлі та побуту.

Олена ГРИШАЄВА, методист НМЦ ПТО

Серед учасників олімпіади були школярі з усіх міст та майже усіх районів нашої області (окрім Широківського та Апостолівського).

У III етапі олімпіади змагалися 158 учнів, зокрема, 22 учні 8 класу, 38 учнів 9 класу, 10 клас представляли 48 учасників, а 11 клас – 50 олімпійців.

Їх вітали **Віктор Миколайович Швидун**, проректор ДООІППО, кандидат педагогічних наук, **Сергій Іванович Світленко**, голова журі, декан історичного факультету Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, професор кафедри історії України, доктор історичних наук, **Юрій Іванович Чирва**, доцент кафедри всевітньої історії Криворізького педагогічного інституту, кандидат історичних наук.

Належний рівень організації олімпіади забезпечував оргкомітет, що складався з учителів історії м. Дніпра (СЗШ № 30, 37, 75, 89, 108, 112, 115) та м. Нікополя (спеціалізована СШ № 5).

Змагання були дуже напруженими. Юні інтелектуали мали

11 лютого у ДООІППО відбувся III етап Всеукраїнської олімпіади з правознавства для учнів 9-11-х класів.

Участь у ній взяли 116 учнів: 9 клас – 34 учні, 10 клас – 41 учень, 11 клас – 41 учень.

На урочистому відкритті учасників олімпіади привітали голова журі **Катерина Михайлівна Романенко**, завідувач кафедри освітнього менеджменту ДООІППО, кандидат юридичних наук; голова оргкомітету **Людмила Леонтіївна Базилевська**, завідувач навчально-методичної лабораторії гуманітарних дисциплін ДООІППО та **Віктор Миколайович Швидун**, проректор ДООІППО, кандидат педагогічних наук. Вони побажали успіхів в олімпіаді та досягнення якнайкращих результатів.

Особливістю цьогоорічної олімпіади в тому, що завдання були складені за методичними рекомендаціями МОН України і передбачали виявлення учнями знання міжнародних стандартів прав людини та міжнародних, регіональних і національних механізмів їхнього захисту. Завдання спрямовані як на знання теоретичного матеріалу, так і на вміння розв'язувати юридичні задачі.

Людмила БАЗИЛЕВСЬКА, завідувач навчально-методичної лабораторії гуманітарних дисциплін кафедри гуманітарної освіти, голова оргкомітету олімпіади

ІСТОРІЯ

Обласна олімпіада з історії для юних істориків – учнів 8-11-х класів – відбулася 14 січня у ДООІППО.

виявити знання з історії України та всевітньої історії, починаючи від давніх часів і до сьогодення. Найбільше сподобалися учням запитання, що потребували аналізу діяльності відомих українців, та

завдання, що передбачали виконання роботи на карті чи картосхемі.

Цікавими були завдання, що містили ілюстрації для співставлення воїнів різних періодів та держав, на згрупування історичних портретів, візуальних джерел (уміння розпізнавати обов'язкові пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва) тощо.

Для перевірки робіт були передбачені відповідні критерії оціню-

вання: кількість максимальних балів за кожне правильно виконане завдання, що зазначались у кожному рівні.

Журі намагалося бути об'єктивним та вчасно завершити перевірку робіт.

Переможці визначені! Тепер готуємося до відбірково-тренувальних зборів, що відбудуться у лютому! А далі – на весняних канікулах – місто Черкаси приймає учасників IV етапу Всеукраїнської олімпіади з історії!

8 клас (максимум балів – 100)

I місце (2): Кирило Плахонін, Нікопольська спеціалізована школа № 5 (66 балів), Олександр Щербаченко, Жовтоводська гуманітарна гімназія імені Лесі Українки (63 бали).

II місце (4): Олександр Бойченко, СЗШ № 2, Синельникове (61 бал), Влада Кривцова, Жовтоводська гуманітарна гімназія імені Лесі Українки (60 балів), Анна Гришко, Криворізька гімназія № 95 (59 балів), Олександр Червоний, СЗШ № 69, м. Дніпро (57 балів).

9 клас (максимум балів – 102)

I місце (2): Поліна Долгополова, Піщанська СЗШ, Новомосковський район (77 балів), Анна Жур, СЗШ № 13, м. Дніпро (71 бал).

II місце (6): Арина Менчук, Спеціалізована природничо-математична школа при ДНУ ім. О. Гончара, м. Нікополь (68 балів), Роберт Дубсон, Криворізька Центрально-Міська гімназія (64 бали), Аліна Новосьолова, Ліцей інформаційних технологій при ДНУ ім. О. Гон-

Переможці олімпіади з історії

чара, м. Дніпро (64 бали), Дмитро Новак, Першотравенська СЗШ № 3 (62 бали), Олексій Гадючка, Жовтоводська гуманітарна гімназія імені Лесі Українки (59 балів), Аліна Масюк, СЗШ № 2, Синельникове (58,5 балів).

10 клас (максимум балів – 132)

I місце (3): Марія Копаньова, Павлоградська СЗШ № 17 (100 балів), Еліна Краснікова, ліцей «Самара», м. Новомосковськ (95 балів), Катерина Войцехівська, НВК № 12, м. Дніпро (95 балів).

II місце (7): Ольга Ткачова, Криворізька СЗШ № 50 (92 бали), Анастасія Седова, СЗШ № 5, м. Тернівка (91 бал), Анастасія Дячук, Криворізька гімназія № 49 (90 балів), Єлизавета Мережка, Жовтоводська гуманітарна гімназія імені Лесі Українки (90 балів), Радіон Бондик, Новопавлівська СЗШ № 1, Межівський район (88,5 балів), Вікторія Григорова, Павлоградсь-

ка СЗШ № 9 (88 балів), Юлія Криворучко, Підгородненська СЗШ № 2, Дніпровський район (88 балів).

11 клас (максимум балів – 117)

I місце (3): Денис Каптелов, Криворізький Центрально-Міський ліцей (82 бали), Андрій Гошук, Жовтоводська гуманітарна гімназія імені Лесі Українки (81,5 балів), Олексій Каленіченко, Нікопольська СЗШ № 13 (81 бал).

II місце (5): Яна Бабанська, Царичанська СЗШ, Царичанський район (79 балів), Віталій Карвацький, Жовтоводська гуманітарна гімназія імені Лесі Українки (78 балів), Таїсія Стус, НВК № 12, м. Дніпро (78 балів), Євген Передерій, П'ятихатська СЗШ № 3, П'ятихатський район (77 балів), Тетяна Цунік, Першотравенська СЗШ № 2 (77 балів).

ПРАВознавство

Щодо перевірки теоретичних знань учнів, то журі орієнтувалося на таку структуру завдань: тести, що мали чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний; завдання на виправлення помилок у тексті; завдання, що мали відкрити ф о р м у

відповіді (заповнення пропущеного у тексті); робота з поняттєвим апаратом (визначення понять; порівняння понять); завдання, що передбачають характеристику правового порядку, правового явища чи правової процедури; теоретичні питання.

Уміння учнів застосовувати правові норми у тих чи інших життєвих ситуаціях перевіряли завдання на розв'язання юридичних задач з різних галузей права.

Учні загалом упоралися із запропонованими завданнями, але

вміння застосувати знання в межах чинного законодавства (а воно постійно змінюється), що регулює правовідносини в межах згаданих питань, ще залишається дещо проблемним. Це питання має бути постійно на контролі у вчителів правознавства.

Хочеться особливо підкреслити важливість (а це слова школярів) і значення права для кожної особи та громадянина нашої держави, що виявила олімпіада.

Знання права є своєрідним рятівним колом для тих, хто ризикує потонути в проблемах або ж навіть у

самому житті. Чимало учнів вже добре навчилися розуміти важливість цього шкільного предмета, але ще не всі! А от школярі впевнено кажуть, що правознавство дає їм розуміння того, як важливо бути юридично грамотною людиною. «Щоб бути захищеним у правовому полі, необхідно знати свої права і свободи. Знання

права робить людину іншими, змінює світогляд, формує правову культуру!» Не може не погоди-

тись, бо й сама поділяю такі думки!

Вчителі та учні, залучені до олімпіади з правознавства, вірять або хочуть свято вірити у силу права і роблять все для того, щоб воно існувало і працювало!

І якщо кожен відчуває відповідальність за свою роботу і хоча б

трохи намагається зробити світ кращим, то й наше суспільство обов'язково стане гуманнішим! Для цього існують такі олімпіади!

Фото з олімпіади дивіться на сторінці у Фейсбуці за таким посиланням: https://www.facebook.com/bazilevska/media_set?set=a.1399948776747031.1073741854.100001957651022&type=3&pnref=story

Переможці олімпіади з правознавства

9 клас (максимум балів – 108)

I місце (2): Діана Бадак, Демуринська ЗШ І-ІІ ст., Межівський район (78 балів); Анастасія Муренко, Нікопольська спеціалізована школа № 5 (77 балів).

II місце (6): Олександра Романенко, Криворізька педагогічна гімназія (75,5 балів); Юлія Батуріна, СЗШ № 19, м. Кривий Ріг (74 бали), Тарас Герасимов, СЗШ № 5, м. Тернівка (71,5 бал); Олександра Поночовна, Нікопольська СЗШ № 23 (70 балів); Кароліна Никоненко СЗШ № 4, м. Синельникове (70 балів); Дмитро Федоров, Жовтківська ЗШ І-ІІ ст., П'ятихатський район (70 балів).

10 клас (максимум балів – 116)

I місце (3): Вікторія Дядик, СЗШ № 23, м. Нікополь (91 бал); Олександра Савченко, гімназія № 11, м. Кам'янське (77 балів); Ольга Ткачова, СЗШ № 50, м. Кривий Ріг (76 балів).

II місце (7): Юлія Комарин, Хуторо-Губинська СЗШ, Новомосковський район (67 балів); Валерія Бельюкова, СЗШ № 5, м. Тернівка (66 балів); Богдан Мірошніченко, Нікопольська спеціалізована школа № 5 (61 балів); Владислава Матвієнко, СЗШ № 4, м. Вільногірськ (52 балів); Марія Бойко, спеціалізована школа № 44 природничо-медичного профілю, м. Дніпро (51 бал); Максиміліан Бразалук, Дніпровська СЗШ, Верхньодніпровський район (51 бал); Катерина Самусева, Жовтоводська гуманітарна гімназія імені Лесі Українки (51 бал).

11 клас (максимум балів – 124)

I місце: Аліна Рудик, Нікопольська спеціалізована школа № 5 (75 балів).

II місце (2): Ксенія Бутко, Миський юридичний ліцей, м. Дніпро (59 балів); Анжеліка Ступак, Жовтоводська гуманітарна гімназія імені Лесі Українки (54 бали).

III (обласний) етап Всеукраїнської олімпіади з математики відбувся у 2 тури – 21 і 28 січня. Захід організували і провели механіко-математичний факультет Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара та КВНЗ «ДОІППО» на базі Навчально-виховного об'єднання № 28 м. Дніпро. Журі олімпіади очолила Наталія Вікторівна Парфенович, завідувач кафедри математичного аналізу і теорії функцій ДНУ ім. О. Гончара, кандидат фізико-математичних наук.

За підсумками 2 турів змагань найбільшу кількість балів набрали такі учні:

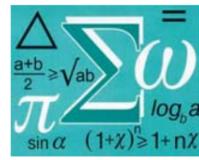
МАТЕМАТИКА

7 клас (46 учасників)
Владислав Ковров (50 балів), Віктор Уланов (49 балів), Дмитро Борисенков (48 балів).

8 клас (63 олімпійці)
Софія Трет'якова-Латаш (54 бали), Всеволод Арчаков (45 балів), Андрій Литвин (45 балів), Михайло Перекопський (45 балів).

9 клас (65 учасників)
Михайло Плескач (56 балів), Ніколь Мошенська (51 бал), Марія Воронинцева (49 балів), Іван Кравчук (48 балів), Гліб Мухач (48 балів), Роберт Широян (48 балів).

10 клас (69 олімпійців)
Наталія Кручиніна (36 балів), Дмитро Шишов (36 балів), Олександра Гриценяк (29 балів), Анна Дробот (28 балів), Катерина Герашенко (27 балів), Ганна Дерезь (27 балів).

11 клас (68 учасників)
Володимир Бойко (57 балів), Марія Антоненко (44 бали), Дмитро Байнак (44 бали), Олександр Миргородський (42 бали), Всеволод Славінський (42 бали).

28 учасників олімпіади скористалися правом на апеляцію, що відбулася 9 лютого.

У складі команди для участі у фінальному етапі Всеукраїнської математичної олімпіади:

восьмикласники Андрій Литвин, Дніпропетровський обласний ліцей-інтернат фізико-математичного профілю (ДОЛІФМП) і Михайло Перекопський, Дніпропетровський ліцей інформаційних технологій при ДНУ ім. О. Гончара (ЛІТ);

дев'ятикласники Марія Воронинцева, ДОЛІФМП і Роберт Широян, ЛІТ;

десятикласник Дмитро Шишов, Криворізька гімназія № 95;

одинадцятикласники Володимир Бойко, ЛІТ і Марія Антоненко, ДОЛІФМП.

Обласна олімпіада з інформатики відбулася 4 та 5 лютого на базі КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» та КЗО «Дніпропетровський ліцей інформаційних технологій при Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара». Оргкомітет та журі забезпечили громадське спостереження та на високому навчально-методичному рівні, прозоро і відкрито провели змагання, розмістивши завдання для учнів на сайті з використанням системи автоматичної перевірки Ejudge.

Наприкінці випробувань за підсумками змагань спільним рішенням журі та оргкомітету були визначені переможці олімпіади та оголошені 10 учнів, які запрошуються на наступний етап. Учні зберуться на відбірково-тренувальні збори на базі ДОІППО та ЛІТ при ДНУ ім. О. Гончара.

ІНФОРМАТИКА

Переможці олімпіади з інформатики

В наймолодшій групі олімпійців було 13 учасників – учнів **7-8 класів**.

I місце виборов Михайло Перекопський, Ліцей інформаційних технологій при ДНУ ім. О. Гончара (ЛІТ), м. Дніпро (509 балів).

II місце (2) посіли: Іван Наезжий, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (388 балів); Артур Карпусь, ЛІТ, м. Дніпро (336 балів).

9 клас (16 учасників)

I місце: Михайло Фурсін, ЛІТ, м. Дніпро (731 бал).
II місце (5): Богдан Погуляка, ЛІТ, м. Дніпро (683 бали); Аліна Новосолова, ЛІТ, м. Дніпро (668 балів); Олег Фоменко, ДОЛІФМП, м. Дніпро (589 балів); Михайло Ветлужських, ЛІТ, м. Дніпро (587 балів); Нікіта Горб, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (572 бали).

Учням надається можливість за наявними логіками та паролями розв'язувати завдання першого та другого турів до кінця лютого 2017 р.

Вітаємо учнів та вчителів з вдалим виступом та бажаємо подальших перемог. Дякуємо членам журі за відповідальне ставлення до олімпіади.

Олександр ХИЖА, голова журі, доцент кафедри комп'ютерних технологій факультету прикладної математики ДНУ ім. О. Гончара; Андрій МІРОШНИЧЕНКО, голова оргкомітету, доцент кафедри управління інформаційно-освітніми проектами ДОІППО, кандидат філософських наук

10 клас (31 учасник)

I місяця (3): Владислав Савельєв, ЛІТ, м. Дніпро (757 балів); Даниїл Жиров, ДОЛІФМП, м. Дніпро (681 бал); Владислав Приставка, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (636 балів).

II місяця (5): Ігнатій Шаталович, ЛІТ, м. Дніпро (590 балів); Богдан Цвигун, ДОЛІФМП, м. Дніпро (587 балів); Єлизавета Іваницька, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (544 бали); Денис Силенко, ЛІТ, м. Дніпро (529 балів); Володимир Петрина, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (521 балів).

11 клас (37 учасників)

I місце (2): Нікіта Алістратенко, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (823 балів); Дмитро Байнак, ЛІТ, м. Дніпро (823 бали).

II місце (4): Олексій Горбачевський, ДОЛІФМП, м. Дніпро (788 балів); Владислав Толстіков, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (746 балів); Артур Опрятний, СЗШ № 18, м. Новомосковськ (690 балів); Володимир Бойко, ЛІТ, м. Дніпро (660 балів).

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

III етап Всеукраїнської олімпіади з інформаційних технологій відбувся 11 та 12 лютого на базі КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» та КЗО «Дніпропетровський ліцей інформаційних технологій при Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара». Оргкомітет та журі забезпечили громадське спостереження та на високому навчально-методичному рівні, прозоро і відкрито провели змагання, розробивши завдання для учнів та критерії для експертної перевірки розв'язків завдань.

Наприкінці випробувань спільним рішенням журі та оргкомітету були визначені переможці олімпіади та оголошені 6 учнів, які запрошуються на наступний етап. Ці учні зберуться на відбірково-тренувальні збори на базі ДОІППО та ЛІТ.

За рішенням компанії «Майкрософт Україна» учням та вчителям, які підготували учнів до III етапу олімпіади з інформаційних технологій, безкоштовно надається ліцензія на використання Офіс365 PROPlus.

Вітаємо учнів та вчителів з успішним виступом та бажаємо подальших перемог. Дякуємо членам журі за відповідальне ставлення до олімпіади.

Микола КУЗІЧЕВ, заступник голови журі, керівник центру інформаційних технологій методичного центру управління освіти департаменту гуманітарної політики Дніпровської міської ради; Андрій МІРОШНИЧЕНКО, голова оргкомітету

Переможці олімпіади з інформаційних технологій

Участь в олімпіаді взяли 97 учнів: 9 клас – 16 учнів, 10 клас – 27 учнів, 11 клас – 54 учні.

9 клас

I місце: Вадим Ракша, Дніпропетровський ліцей інформаційних технологій при Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара (ЛІТ), м. Дніпро (74,85 бали).

II місце (2): Вікторія Захода, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (65,7 балів); Іван Півень, 8-класник (!) Технічний ліцей, м. Кам'янське (45 балів).

10 клас

I місце: Аліна Новосолова, учениця 9 класу (!), ЛІТ, м. Дніпро (99,55 балів).

II місце (4): Максим Поповкін, Дніпропетровський обласний ліцей-інтернат фізико-математичного профілю (ДОЛІФМП) (61,25 балів); Вікторія Рома-

нова, Ліцей природничо-наукового навчання, м. Жовті Води (56,35 балів); Денис Костін, Криворізький Центральноміський ліцей (52,45 бали); Ірина Стрижевська, Криворізька спеціалізована школа № 107 (52,30 балів).

11 клас

I місце (2): Марія Рясна, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (112,73 балів); Анастасія Гальцева, ЛІТ, м. Дніпро (100,68 балів).

II місце (4): Дар'я Дуніна, ЛІТ, м. Дніпро (84,50 балів); Андрій Пугач, ЛІТ, м. Дніпро (81,65 балів); Катерина Назаренко, Криворізький гуманітарно-технічний ліцей II-III ст. № 129 (76,45 балів); Емілія Диренкова, ЛІТ, м. Дніпро (76,13 балів).

III (обласний) етап Всеукраїнської олімпіади з трудового навчання відбувся 4 лютого на базі Навчально-виховного об'єднання № 28, м. Дніпро. У ньому взяли участь 76 учнів 7-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів області – 34 дівчини і 42 хлопці, які змагалися у двох групах: 9 класи і 11 класи.

Олімпіада мала три тури: теоретичний, комплексної роботи та творчого проекту (домашнього завдання). Під час захисту проекту учні демонстрували слайди або фото, що ілюструють процес виконання виробу від задуму до втілення, знання

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ

термінології, мови предмета, прийомів технологічного творчого мислення.

Журі очолила доктор педагогічних наук Вікторія Анатолівна Яковлева, Криворізький державний педагогічний університет. У складі журі – Заслужений вчитель України Володимир Миколайович Гончаренко, Криворізька педагогічна гімназія, кандидат педагогічних наук Ірина Михайлівна Ковальчук, ДОІППО.

У кожній групі визначався 1 переможець і 3 учні, які посіли II місце.

Із 19 дівчат **9 класів перемогу** здобула Валерія Москалькова, СЗШ № 34, м. Кам'янське (121,5 балів).

II місце: Уляна Мельник (семикласниця!), СЗШ № 43, м. Дніпро (116,5 балів); Карина Карпішина, НВК № 35, м. Кривий Ріг (115,5 балів); Єлизавета Пономар, СЗШ № 19, м. Павлоград (108 балів).

У старшій групі **11-класниця**, де змагалася 15 учасниць, **перемогла**

Тетяна Солдатова, СЗШ № 9, м. Павлоград (127 балів).

II місце: Катерина Стрельникова (восьмикласниця!), СЗШ № 43, м. Дніпро (124,5 балів); Христина Лисогора, СЗШ № 4, м. Тернівка (121,5 балів); Катерина Боровик, СЗШ № 34, Кам'янське (117 балів).

У **хлопців** у молодшій групі – **9-класників** змагалися 23 учні. **Перше місце** виборов Валерій Вовк, Криничанська СЗШ, Солонянський район (104 бали).

II місце: Борис Єрьомін, Маломихайлівський НВК, Покровський район (96,5 балів); Ілля Курченко, СЗШ № 12, м. Павлоград (88 балів); Дмитро Перепаденко, СЗШ № 7, м. Тернівка (84,5 балів).

В старшій групі **11-класників** було 19 учасників.

Переміг Владислав Гримак, СЗШ № 94, м. Кривий Ріг (101,5 балів).

II місце: Анатолій Тимошевський, Словянська СЗШ, Межівський район (101 бал); Володимир Колісник, Новомиколаївська СЗШ № 1, Верхньодніпровський район (97,5 балів); Ігор Свістухін, педагогічна гімназія, м. Кривий Ріг (90 балів).

Експериментальний тур олімпіади з хімії відбувся 11 лютого на базі хімічного факультету Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара за участю 77 учнів: 8 клас – 20 учнів, 9 клас – 15 учнів, 10 клас – 23 учні, 11 клас – 19 учнів.

За підсумками теоретичного та експериментального турів переможцями стали:

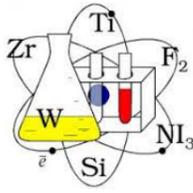
8 клас

I місце (3): Тимофій Криворучко, Гімназія № 11, м. Кам'янське (81 бал), Софія Касьян, Олександрівська СЗШ, Дніпровський район (81 бал), Юлія Куш, СЗШ № 110, м. Кривий Ріг (79 балів).

II місце (7): Анна Фанасова, СЗШ № 9, м. Павлоград (72,5 бали); Іван Гечу, СЗШ № 69, м. Дніпро (70 балів); Роман Проценко, Кам'янська СЗШ, Софіївський район (70 балів); Сергій Григоренко, Криворізький науково-технічний ліцей

№ 16 (65,5 балів); Всеволод Болотов, ДОЛФМП, м. Дніпро (64 бали); Катерина Дубінська, Нікопольська спеціалізована природничо-математична школа при ДНУ ім. О. Гончара (59,5 балів); Роман Довженко, Ліцей природничо-наукового навчання, м. Жовті Води (59 балів).

9 клас**I місце (3):**

Микола Дзьобань, Олександрівська СЗШ, Дніпровський район (77,5 балів); Михайло Лютов, гімназія № 11, м. Кам'янське (71,7 балів); Олена Григор, ДОЛФМП, м. Дніпро (70,5 балів).

II місце (5):

Маргарита Кривохіна, Ліцей природничо-наукового навчання, м. Жовті Води (65,5 балів); Ольга Румянцева, СЗШ № 110, м. Кривий Ріг (64 бали); Марія Воротинцева, ДОЛФМП, м. Дніпро (57,8 балів); Богдан Боярський, СЗШ № 19, м. Нікополь

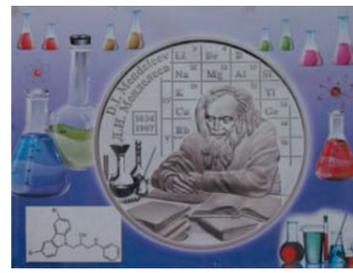
ХІМІЯ

(57,5 балів); Марина Галанік, Дніпровська середня загальноосвітня багатoproфільна школа, Верхньодніпровський район (57,4 балів).

10 клас

I місце (4): Марія Мельникова, ДОЛФМП «Дніпро», м. Дніпро (85 балів); Данило Святковський, Дніпровська СЗБШ, Верхньодніпровський район (79,5 балів); Олена Кузеванова, СЗШ № 31, м. Дніпро (79 балів); Катерина Солонько, СПМШ при ДНУ ім. О. Гончара, Нікополь (78 балів).

II місце (7): Рафаель Кіжнер, НВК № 28, м. Дніпро (75,5 балів); Анастасія Васюкова, Олександрівська СЗШ, Дніпровський район, (75,5 балів); Любов Просолєнко, СПМШ при ДНУ ім. О. Гончара, м. Нікополь (73,5 балів); Станіслав Кривошея, Підгородненська СЗШ № 3, Дніпровський район (72 бали); Дар'я Кірсанова, ДОЛФМП

«Дніпро», м. Дніпро (69,5 балів); Діана Петрова, ДОЛФМП «Дніпро», м. Дніпро (67 балів); Ольга Бутиріна, спеціалізована школа № 71 художньо-архітектурного напрямку, м. Дніпро (66,5 балів).

11 клас

I місце (3): Костянтин Іванченко (78,5 балів); Дар'я Ковальчук (69,5 балів); Наталя Сербенюк – усі з ДОЛФМП «Дніпро», м. Дніпро (69,5 балів).

II місце (7): Валентин Грушко, Нікопольська спеціалізована школа № 5 (67 балів); Катерина Шевченко, СПМШ при ДНУ ім. О. Гончара (67 балів); Вероніка Винокурова, Технічний ліцей, м. Кам'янське (65,5 балів); Аліса Власенко,

Криворізька спеціалізована школа № 74 (64,5 балів); Сергій Піндіч, ДОЛФМП «Дніпро», м. Дніпро (63 бали); Олександр Яковенко, ДОЛФМП «Дніпро», м. Дніпро (62 бали); Анна Брика, Українська ЗШ, Апостолівська ОТГ, Апостолівський район (56,5 балів).

Визначено також склад команди Дніпропетровської області для участі у відбірково-тренувальних зборах для підготовки до IV етапу Всеукраїнської олімпіади з хімії. Це:

Софія Касьян і Тимофій Криворучко – 8 клас; **Микола Дзьобань і Михайло Лютов** – 9 клас; **Марія Мельникова та Данило Святковський** – 10 клас; **Костянтин Іванченко** – 11 клас.

Людмила ЗЛАМАНЮК, завідувач кафедри природничо-математичної освіти ДОППО, кандидат педагогічних наук, доцент

29 січня в СЗШ № 58 м. Дніпро відбувся III етап Всеукраїнської олімпіади з географії. Олімпійці мали відповідати на теоретичні питання та виконати практичні завдання – задачі, роботу з контурними картами. Журі олімпіади очолила Любов Іванівна Зеленська, завідувач кафедри фізичної та економічної географії Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, доктор педагогічних наук, професор.

Переможці олімпіади з географії
(Максимальна кількість балів у кожному класі – 100.)**8 клас (35 учасників)**

I місце (2): Поліна Шишкіна, СЗШ № 44, м. Кам'янське (63 бали), Ярослав Єршомін, НВК № 57, м. Дніпро (60 балів).

II місце (6): Олександра Куц, Криворізька СЗШ № 94 (50 балів), Данило Целуйко, СЗШ № 129, м. Дніпро (50 балів), Альона Ковтун, СЗШ № 18, м. Новомосковськ (50 балів), Карина Ващенко, Криворізька педагогічна гімназія (48 балів), Поліна Кіструга, СЗШ № 3 з профільними класами імені Миколи Островського, м. Жовті Води (47 балів), Дар'я Мішакина, НВК № 138, м. Дніпро (46 балів).

9 клас (41 учасник)**I місце (3):**

Антон Бакум, СЗШ № 3 з профільними класами ім. М. Островського, м. Жовті Води (76,5 балів), Ірина Ярова, СЗШ № 44, м. Кам'янське (66,5 балів), Марина Сокрюкіна, Криворізька спеціалізована школа № 4 з поглибленим вивченням іноземних мов (66 балів).

II місце (7): Георгій Золотарьов, Першотравенська СЗШ № 5 (61,5 балів), Поліна Пожежа, Першотравенська СЗШ № 5 (54 бали), Діана Чабаненко, Південна СЗШ, Нікопольський район (49 балів), Олександр Гладкий,

ГЕОГРАФІЯ

Фінансово-економічний ліцей, м. Дніпро (48 балів), Богдан Солонько, СЗШ № 6, м. Новомосковськ (43 бали), Дмитро Новак, Першотравенська СЗШ № 3 (43 бали), Аделіна Прібега, ДОЛФМП, м. Дніпро (41 бал).

10 клас (51 учасник)

I місце (4): Денис Ратушний, Фінансово-економічний ліцей, м. Дніпро (86 балів), Земфіра Мамедова, СЗШ № 3 з профільними класами ім. М. Островського, м. Жовті Води (77 балів), Ярослав Войтов, НВК № 57, м. Дніпро (77 балів), Максим Максименко, гімназія м. Жовті Води (74 бали).

II місце (9): Катерина Кваша, СЗШ № 3 з профільними класами ім. М. Островського, м. Жовті Води (67 балів), Ярослав Хвостов, Павлоградська СЗШ № 18, (65 балів), Антон Журавель, СЗШ № 50, м. Дніпро (65 балів), Максим Панащенко, СЗШ № 3 з профільними класами ім. М. Островського, м. Жовті Води (64 бали), Владислав Баннік, обласний медич-

ний ліцей-інтернат «Дніпро» (62 балів), Анатолій Філін, Нікопольська СЗШ № 20 (62 бали), Дмитро Недавній, СЗШ № 44, м. Кам'янське (61 бал), Кирило Демченко, Ліцей інформаційних технологій, м. Дніпро (61 бал), Андрій Макодзєба, ЛІТ, м. Дніпро (61 бал).

11 клас (46 учасників)

I місце (4): Олег Савчук, Криворізька СЗШ № 94 (78 балів), Катерина Лазоренко, СЗШ № 3 з профільними класами ім. М. Островського, м. Жовті Води (78 балів), Богдан Білинець, спеціалізована школа № 7, м. Дніпро (74 бали), Анастасія Іртюга, СЗШ № 18, м. Новомосковськ (73 бали).

II місце (8): Віктор Коноваленко, СЗШ № 5, м. Тернівка (71 бал), Станіслав Шибко, Нікопольська СЗШ № 20 (66 балів), Юрій Іщенко, Павлоградська СЗШ № 9 (66 балів), Дарина Чередник, НВК № 100, м. Дніпро (64 бали), Іван Хомяков, Верхньодніпровська СЗШ № 1 з поглибленим вивченням іноземних мов (64 бали), Анна Телятник, Криворізька СЗШ № 12 (61 бал), Катерина Сичова, НВК № 2, м. Покров (60 балів), Аліна Вагнер, Криворізька СЗШ № 87 (60 балів).

Турнір юних економістів

III, обласний етап Всеукраїнської олімпіади з економіки відбувся 18 лютого в Університеті митної справи та фінансів.

У змаганнях, що передбачали відповіді на тести двох рівнів, розв'язання задач та теоретичних завдань, взяли участь 85 учнів: 9 клас – 11 учнів, 10 клас – 28 учнів, 11 клас – 46 учнів.

Переможці олімпіади

(Максимальна кількість балів у всіх класах – 110)

9 клас

I місце: Марія Алаликіна, Фінансово-економічний ліцей (ФЕЛ), м. Дніпро (73 бали).

II місце: Анастасія Кузнецова, ФЕЛ, м. Дніпро (72 бали).

III місце (3): Сабрина Сайко, Навчально-виховний комплекс № 100, м. Дніпро (57 балів); Кате-

рина Одрінська, ФЕЛ, м. Дніпро (56 балів); Софія Гуцалюк, Криворізька гімназія № 91 (46 балів).

10 клас

I місце: Денис Ратушний, ФЕЛ, м. Дніпро (65 балів).

II місце (2): Ярослав Войтов, Навчально-виховний комплекс № 57, м. Дніпро (56 балів); Анна

Стрельникова, спеціалізована школа № 67 еколого-економічного профілю, м. Дніпро (55 балів).

11 клас

I місце: Дмитро Гарковенко, ФЕЛ, м. Дніпро (57 балів).

II місце (4): Єлизавета Іванченко, ФЕЛ, м. Дніпро (49 балів); Влада Бойко, Криворізька спеціалізована школа № 74 (47 балів); Ольга Волкова, Криворізька гімназія № 95 (42 бали); Кирило Мосейчук, НВК № 100, м. Дніпро (40 балів).

ЕКОНОМІКА

Початок див. Джерело № 35-36, вересень і № 39-40, жовтень 2016 р.

ДНІПРО: НОВА ТОПОНІМІКА МІСТА

Триває наша уявна подорож оновленим містом. Присвятивши попередні розповіді новим назвам міських районів та житлових масивів, помандруємо далі берегами річки Дніпро, на честь якої назване місто Дніпро.

Як відомо, найдовшу в Європі набережну створено саме в нашому місті: вона простяглася вздовж правого берега річки Дніпро на 23 кілометри – від житлового масиву «Парус» (що в Новокодацькому районі) до Південного мосту (що в Соборному районі).

Набережна має три частини: західну – «Набережна Заводська» – від «Паруса» до Амурського (Старого) мосту; східну – «Набережна імені Перемоги» – від Мерефо-Херсонського мосту до Південного.

Центральна частина – від Старого до Мерефо-Херсонського мосту – донедавна називалася «Набережна імені В.І. Леніна». Розпорядженням міського голови № 897-р від 26 листопада 2015 року «Про перейменування топонімів м. Дніпропетровська» вона отримала назву «Січеславська Набережна».

Назва «Січеслав» з'явилася в роки Української революції 1917-1921 років як символ українського духу нашого козацького краю, його славної історії. «Січеслав» протиставлявся імперській назві «Катеринослав», що мала славити царицю Катерину. І хоча назва «Січеслав» не була впроваджена офіційно, вона набула популярності серед патріотичної української громади міста, побутувала серед українців, які мешкали у вигнанні.

«Січеслав» «вийшов з підпілля» і «повернувся з еміграції» наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років – в добу українського національного відродження і набув популярності як неофіційне ім'я міста. Слова «Січеслав», «Січеславський» використовувалися у назвах місцевих осередків політичних партій, громадських організацій, друкованих видань, підприємств і навіть збройних формувань. Назва «Січеслав» розглядалася як один із варіантів нової назви міста замість комуністичної «Дніпропетровськ». Проте, Верховна Рада України, зважаючи на брак однозначності у цьому питанні, обрала «більш нейтральну» назву – «Дніпро». А назву «Січеславська» отримала головна набережна міста.

На протилежному, лівому боці Дніпра в Амур-Нижньодніпровському районі є вулиця, що отримала нову назву «Набережна Старосамарська»

(раніше – «Набережна Чудновського»). Вулиця простяглася від Старого мосту до парку Сагайдак (колишня назва – «Парк імені Воронцова»), що неподалік Нового мосту.

Назва «Старосамарська» також пов'язана з давнім минулим тих земель, на яких нині розпростерлося місто Дніпро. Самар, Самарь, Стара Самарь, Самара – давнє козацьке місто на невисокому пагорбі правого берега річки Самара при впадінні у неї правої притоки Кільчень й протоки-гірля Кільчені – Кримки. Залишки міста збереглися на півострові північніше селища Шевченка, що у складі Самарського району Дніпра.

Містечко Самарь вперше згадується у грамоті польського короля Стефана Баторія від 1576 року. Воно було торговим центром, митним містом біля перевозу через річку Самара, де перехрещувалися торгові шляхи з лівобережної України на Крим і схід.

Пізніше Самар став центром Самарської паланки Війська Запорозького. Після появи містечка Новий Самар – сучасний Новомосковськ – місто отримало назву Старий Самар (Самара). Воно існувало до кінця XVIII ст. і занепало після скасування Запорозької Січі і загарбання його земель колонізаторами. За часів Незалежності археологи ДНУ провели розкопки на місці «стародавнього містечка Самарь» і відкрили нові, неочікувані сторінки середньовічної історії нашого краю.

Прямуючи Січеславською набережною, ми можемо побувати на території Центрального, Шевченківського й Соборного районів міста і дістатися до великого острова на Дніпрі, що має назву «Монастирський».

Це один із найдавніших топонімів нашого краю. Він згадується ще в славнозвісному «Описі України» Гійома Левассера де Боплана (1651-1660): «Нижче знаходиться Монастирський острів [l'île du Monastere], котрий дуже високий і весь зі скель і з урвищами довкола по 25-30 стін, окрім

верхньої частини, де він трохи нижчий. Це і є причиною того, що його ніколи не затоплює. Колись тут був монастир, який і дав йому назву, але тепер від нього немає жодних слідів...»

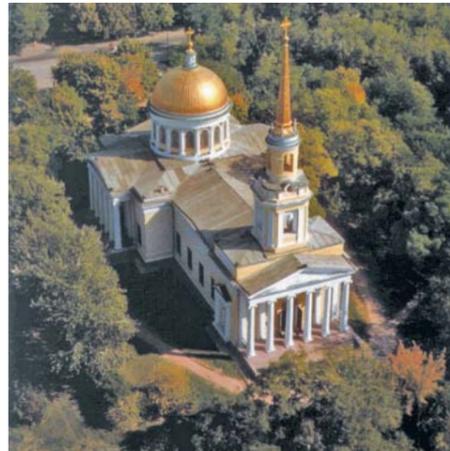
Острів має дві особливості: це один із найбільш островів вище Дніпрових порогів, і він ніколи не заливався повністю весняними водами. Кожен мандрівник, який у давні часи мандрував Дніпром славетним шляхом «із варяг у греки і з греків у варяги», не міг оминати цей острів. Оточений з усіх боків водою, він був природною фортецею і місцем, де подорожні могли відпочити і приготуватися до найскладнішого етапу подорожі – долаття Дніпрових порогів.

За переказами, острів у IX ст. став місцем притулку грецьких ченців, вихідців із Царгороду, які збудували тут монастир, що дав ім'я острову. Цей монастир було знищено внаслідок монголо-татарської навали 1240 р.

За часів козацтва були спроби відновити чернече життя на острові, а з XVIII ст. він належав до володінь Самарського Пустинно-Миколаївського монастиря. Після знищення Запорозької Січі на острів наклали Г. Потьомкін, який носився зі своїми проєктами «Третьої столиці» Російської імперії. Пізніше острів не раз міняв власників і не раз змінював свої назви (за іменами власників): Прозоровський, Рябінинський, Буряківський, Богомолівський. 1926 року отримав назву «Комсомольський». Назва «Монастирський» повернулася із забуття наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років і набула популярності серед мешканців міста. Проте офіційно «Комсомольський острів» став «Монастирським» лише 24 листопада 2015 р.

Монастирський острів є частиною парку імені Тараса Шевченка і перебуває у складі Соборного району. З острова через парк повз меморіальний будинок-музей Дмитра Яворницького, що на розі площі Шевченка і вулиці Дмитра Яворницького (до 2005 року – Жовтневий провулок) піднімаємося на «Соборну площу» – головний майдан Соборного району міста.

Одна з найбільших і найстаріших площ міста виникла наприкінці XVIII століття, коли тут «на горі» було закладено перший

та останній (за висловом австрійського імператора Йосипа II Габсбурга) камінь величезного храму, що мав бути головним храмом міста Катеринослава. Відповідно площа отримала назву «Соборна». Оскільки храм, що мав перевищувати на 1 аршин (на 71 см) Собор святого Петра в Римі та нагадувати собор святого Павла поза Римом (історики щодо «Петра» чи «Павла» не мають однієї думки), не спорудили, площа тривалий час була незабудованою. Там відбувалися ярмарки і якийсь час її називали «Ярмарковою площею». Після

побудови 1835 року Преображенського собору площа знову отримала назву «Соборна». Після спорудження 1846 р. пам'ятника Катерині II якийсь час площа називалася «Скатерининською», але наприкінці XIX ст. знову повернула свою назву.

Після захоплення міста більшовиками 1919 року площу спочатку неофіційно назвали «Площею 1 Травня», а 1923 року офіційно – «Жовтневою».

24 листопада 2015 року площі повернули давню, історичну назву «Соборна» – назву-фенікс, що вже втретє повертається на карту міста.

Підготував Євген Шульга

Колектив Дніпропетровської обласної бібліотеки для дітей, читачі, партнери та друзі бібліотеки, бібліотечна спільнота області глибоко сумують з приводу тяжкої втрати – смерті директора бібліотеки, Заслуженого працівника культури

Ольги Іванівни ШАРАБУРИ

(29 травня 1961 р. – 8 лютого 2017 р.)

Весь свій трудовий шлях вона присвятила бібліотечній справі: з 1979 року після закінчення Канівського культосвітнього училища працювала в сільській бібліотеці. 1986 року здобула вищу спеціальну освіту в Київському державному інституті культури, після чого за направленням

почала працювати в Дніпропетровській обласній бібліотеці для дітей, а у грудні 1996 року очолила її.

Ольга Іванівна була талановитим адміністратором, високим професіоналом. Багато років опікувалась творчо обдарованими дітьми. Завдяки її енергійній діяльності бібліотека має

широке коло партнерів та друзів. Це була творча та чуйна людина, яка з увагою та добром ставилась до всіх, хто її оточував.

Висловлюємо глибоке співчуття рідним та близьким Ольги Іванівни. Вічна їй пам'ять.

ЗАСНОВНИК ОБЛАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ «ДЖЕРЕЛО» — ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

Редакційна колегія:
В.М. ВАСИЛИНЕНКО, М.Г. ВАТКОВСЬКА, В.Г. ДОЛГОПОЛИЙ,
О.В. ПОЛТОРАЦЬКИЙ, М.І. РОМАНЕНКО, В.Г. СЕРЕДНЯ

Головний редактор З.В. МАРЧИШИНА
Заступник редактора Є.А. ШУЛЬГА
Фотокопи Г.Г. та А.Г. КРЮЧЕНКИ
Дизайн і верстка Н.О. АНТОНЕНКО

САЙТ ОБЛАСНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ
«ДЖЕРЕЛО»:
gdjerele.jimdo.com

Свідоцтво про реєстрацію
ДП № 66 від 13.12.1993.

Формат А 3.

Обсяг 0,8 ум. др. арк.

Адреса редакції:
49006, Дніпропетровськ,
вул. В. Антоновича, 70, к. 216.
Телефон/факс: 732-47-61,
732-48-48.

E-mail: GDjerele@ukr.net